

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT DE LA INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT AL FORO NUEVA ECONOMIA

Madrid, 13 de setembre de 2012

De totes les tribunes que he fet a Madrid aquesta és la a més delicada de totes, sobretot per la situació actua. Fins i tot un amic meu em va preguntar si era oportú que vingués. Però jo vaig entendre que era bo mantenir el calendari i el compromís i, a més a més, també hi ha programada l'entrevista amb el president Rajoy pel dia vint i una conferència de presidents autonòmics per començament d'octubre. Així és que no només vinc avui, sinó que vindré més i crec que està bé fer-ho, perquè malgrat que les coses estan com estan i observant-les de prop ja es veu la magnitud del procés a Catalunya i per això és important que puguem parlar jo pugui transmetre com a president de Catalunya les inquietuds a Catalunya i perspectives de cara al proper futur. Procuraré parlar clar i no dir coses diferents a un lloc o a un altre, intentant no ofendre a ningú. S'entendrà més o menys però procuraré que ningú es pugui sentir ofès.

Abans d'abordar el tema de major profunditat, em permetré fer alguns flaixos sobre altres coses. Concretament voldria fer un flaix ràpid sobre la situació econòmica. Hi ha molta gent que es pregunta i ens pregunta si Espanya té actius, motors i capacitat suficients per donar-li la volta a aquesta situació des del punt de vista econòmic i es pot arribar a recuperar un camí per a la creació riquesa al conjunt estat. Quan m'ho pregunten, acostumo a contestar que sóc dels que penso que sí te actius i capacitat per superar aquesta situació. Si parlés de Catalunya en aquest sentit de la recuperació econòmica no tindria cap dubte; la resposta seria rotundament que sí té capacitat per a la creació de riquesa i òbviament de creació d'ocupació. Si em refereixo al conjunt estat tindria molts pocs dubtes. Crec que Espanya té actius suficients per poder sortir de la situació, no a curt termini, és evident i ja es va veient, però a diferència d'altres llocs a Espanya és diferents, tot i que els passius són superiors als actius. En aquest sentit m'agradaria fer un anàlisi breu: el nostre principal objectiu és donar la volta a la situació de crisi econòmica i aquí és on està posada tota la nostra energia. Si analitzem el que ens ve a sobre els propers mesos i segurament l'any vinent, tothom entén que amb les mesures que s'estan prenent amb el grau de poca confiança a la societat respecte al seu propi futur, és molt difícil que el consum intern ens porti a la recuperació, quan es pugen impostos, gairebé tots, quan es fan retallades a gairebé a tot arreu, quan augment l'atur, quan hi ha menys crèdit, quan hi ha un procés de desendeutament de famílies, empreses, de les administracions etc., quan tot això s'ajunta és molt difícil que a partir d'aquí hi hagi procés de consum intern que en part podria compensar la situació actual.

Què ens queda en aquest termini? L'altra part de la nostra economia, que no ha estat la més brillant amb algunes excepcions, que és la nostra capacitat de ser atractius a l'exterior i que siguin els de fora els que comprant, invertint, consumint etc. ens ajudin a sortir d'aquesta situació tan complicada. Si aquí segurament som més atractius ara que fa un parell d'anys enrere. La prova és que està creixent l'exportació i concretament a Catalunya està creixent bastant i, fins i tot, molt i no d'ara, sinó de fa mesos i anys. I en turisme també està creixent i estem tenint temporades turístiques molt positives. Fins i tot la inversió estrangera està creixent. Aquí tenim a curt termini la possibilitat de recuperació. Tenim precedents prop de nosaltres on la caiguda ha estat més dura perquè no ha existit inversió exterior. En aquesta descripció és on entra Catalunya, perquè si realment és cert que en aquest curt termini tot l'àmbit exterior, que és el que pot tirar de nosaltres, a on hem d'invertir? Doncs, als motors que té l'estat on això és més evident. I a Catalunya és molt evident. Tenim el 6% del territori espanyol, un 16% de la població i un 27% exportacions. I si se suma exportació i importació entre el 27 i el 30%. Entre una quarta part i un terç de tot el sector espanyol passa per

Catalunya o es genera a Catalunya. A partir d'aquí es poden fer altres preguntes. Per tant, és obvi que qualsevol que hagués d'invertir ho faria tenint en compte aquestes condicions. I això des del punt de vista empresarial cal aprofitar-ho. Això és el que està passant a Espanya.

En pocs dies inaugurarem la nova terminal contenidors Barcelona, feta per una empresa xina que invertirà 500 M€ en dos fases. Convertiran el Port de Barcelona en la referència més important del trànsit de contenidors al sud d'Europa. I els accessos per arribar a aquesta terminal són provisionals, malgrat que se'ls havia promès que seria definitiu en el moment de la inauguració. Això no ve d'ara, de la crisi, sinó d'incompliments d'anys enrere. Això demostra fins a quin punt hi ha una dicotomia i una paradoxa entre realitat, les possibilitats i el que està passant.

Catalunya és també la primera potència turística d'Espanya. Espanya és un gran país turístic. I pel que fa a la captació inversió estrangera, no fa gaire va publicar un estudi Ernst Young que resolia Catalunya era en tercer lloc fent un anàlisi de llocs Europa on el 2011 s'havia fet més projectes inversió directa, després de Londres i París, i Madrid era el quart.

També volia fer un flaix sobre les polítiques de contenció del dèficit, perquè es diu que en aquest terreny és on ens hi juguem més, es presenta com avantsala per resoldre els altres problemes que tenim. Quan parlem de polítiques de contenció del dèficit hi ha moltes controvèrsies, que són lògiques per l'estrès al que estant sotmesos molts països, Espanya i Catalunya. Si es vol fer debat seriós, cal preguntar-se si volem o no estar a l'euro. Quan ho preguntes, tothom diu que sí i, aleshores, hi ha unes condicions i unes regles de joc que s'han d'acceptar. I ara estem ficats de ple en aquestes regles de joc i no només nosaltres, fins i tot els que es van presentar fa pocs mesos com a defensors d'aquestes polítiques, a Europa, països molts grans i poderosos dels que compten sí o sí, es van presentar d'una forma i ho estan fent d'una altra i estant fent els més grans ajustaments de la seva història. La mateixa Holanda, que va votar ahir. El govern holandès es va trencar el seu govern perquè no va ser capaç d'aprovar uns pressupostos amb compliment dèficit.

Jo sóc partidari que la política d'austeritat es faci amb un temps raonable, sense que es trenqui la cohesió interna de les societats i això s'ha de preservar. L'eurozona va donant a Espanya aquest temps que es necessita. Enguany Espanya tenia autoritzat un dèficit del 5,3 i va arribar al 6,3. I amb aquest punt de més que ha obtingut significa 10.000 M€. Com es reparteix això entre les administracions perquè tothom tingui temps de fer els deures? Els 10.000 se'ls queda l'administració general de l'estat i quan et preguntes els que gestionem sanitats, serveis públics, a llei de la dependència, la justícia, la policia ...que ens toca d'aquest repartiment? Nosaltres que representem el 35% de la despesa pública i sense les pensions el 50%, se'ns demana tot l'esforç i els altres es queden tot i no reparteixen res. Això és així i funciona d'aquesta forma a Espanya que apareix com a Estat compost on s'hauria de fer un esforç comú per repartir les carregues i sacrificis de manera equitativa i equilibrada.

El Govern central demana temps i se li dona, però quan se li demana temps al Govern central no el dona. El Govern central demana regles suaus, però quan aplica les normes de control són duríssimes i, per tant, això és un tracte novament inequitatiu. Estem en aquesta situació i això provoca enormes recels, perquè o es creu en l'estat autònom i s'actua en conseqüència, amb lleialtat, o sinó cal proposar canviar-lo. Però aquí ningú proposa canviar res i s'actua amb aquesta manifesta deslleialtat que els estava explicava. Si això ho projecten al 2013 encara és pitjor. La desproporció encara és més gran, perquè l'esforç que han de fer les comunitats autònomes per gestionar allò que els he dit és més gran. La desproporció és més gran, amb la qual cosa es posa el sistema en la seva major dificultat de compliment. I tot plegat, al final, actua com un *boomerang*, perquè el Govern espanyol quan es presenta davant les autoritats

comunitàries ho fa representant al conjunt. Per tan, si algú no pot fer els deures restarà en negatiu al conjunt de l'estat. Està clar que es podrà atribuir la culpa a un que no serà tu mateix, però això al final no serveix per massa. Estem en aquesta situació. I un darrer exemple és el que afecta més directament a Catalunya: aquestes darreres setmanes s'ha presentat Catalunya com aquell territori pidolaire que fa tan malament les coses, que no té més remei que demanar un rescat per refinançar deutes del passat. Però, com pot ser que un país com Catalunya amb un dèficit fiscal de 16.000 M€ amb l'estat cada any, perquè aporta molt més del que rep, hagi d'estar en una situació d'haver de demanar recursos per poder refinançar els deute acumulats i que s'han de refinançar. Això no té cap sentit. Que tinguin dificultats els que no generen suficient recursos per poder-ho fer té sentit, però que les dificultats les tinguin els que generen els recursos i amb molta diferencia no té cap sentit. Des d'una altra òptica: Espanya respecte a Europa és receptora de recursos i, per tan, la dinàmica i la dialèctica entre Europa i Espanya pot ser una, però Catalunya dintre d'Espanya és portadora neta de molts recursos i, per tant, la dialèctica i la dinàmica ha de ser un altra. I és just a l'inrevés. És el món a l'inrevés. Faci'n aquest anàlisi i aleshores entendran també algunes de les coses que estan passant. I com plou sobre mullat i al final, al final la gent diu prou i que això no pot continuar així.

Permeti'n donar la meva anàlisi, que pot estar equivocada, però jo donaré la meva visió com a president de Catalunya. Crec que s'està produint entre Catalunya i Espanya un cert paral·lelisme entre el que està passant entre l'Europa nord i l'Europa del sud. L'Europa del nord s'ha cansat de la del sud i la del sud també s'està cansant de la del nord per les seves maneres de fer. Entre Catalunya i Espanya s'ha produït un sentiment de fatiga, que penso que és mútua. Catalunya s'ha cansat de no poder progressar bé com creu que pot fer-ho dins del conjunt de l'estat espanyol i Espanya es cansa de la manera de fer de Catalunya. A Catalunya tenim sensació que s'aporta molt, fins i tot massa, de que s'ajuda tot el que pot i una mica més i de que no se l'entén, ni se la respecta tal com és. I a Espanya hi ha la sensació que Catalunya sempre demana i sempre es queixa. Crec que poc o molt aquesta sensació s'està instal·lant a estaments significatius de la societat espanyol i en comptes de suavitzar-se s'ha anat aprofundit. Montilla fa uns anys va parlar de desafecció a Madrid i ha això ha anat a més. Aquesta és la situació que crec que tenim i cal analitzar-la bé.

De cara als mitjans estrangers presents faré una llista ràpida de coses que han passa. Des de Catalunya tenim la sensació de que defensem la constitució espanyola a finals 70, que vam contribuir amb els pactes de la Moncloa de Fuentes Quintana per relançar i recuperar l'economia de l'estat, que vam ser al costat del rei el 23F, que vam estar sempre ajudant perquè Espanya fes una bona incorporació a CEE, després a l'euro, amb tot el que va significar i sempre que hi havia govern en minoria ajudant-lo, fos PP o PSOE. I a més, si a aquesta llista hi afegim que en temes de terrorisme sempre hem estat al costat del Govern sense matisos ni aprofitaments, sense accents, fins el punt d'arribar a votar una llei que ens va costar votar amb el cor realment partit, però tot i així ho vam fer, i també s'ha de dir que vam estar costat del govern Zapatero i també els primers mesos de Rajoy per assegurar un certs major suport a les polítiques austeritat, en gran part obligades per la nostra pertinença a l'euro. Al costat tenim un sentiment d'invasió competencial per part de tots els governs, els estatuts del 77 i dels 2006 sempre a la baixa, presumint de que es passa el rasquet... Dèficit fiscal inamovible durant 20-30 anys en el 8% de creació de riquesa anual equivalent a 15.000 M€ cada any, no s'ha mogut ni un pel. L'esforç de l'estat en inversió en infraestructures sempre ha estat per sota de la nostra població, no de la nostra aportació al PIB, durant 25-30 anys i quan aconseguim que canviï, amb l'estatut 2006, després s'ha incomplert i ara no se'ns paguen els deutes. Els diferents sistemes de finançament autonòmic sempre han estat per sota de la població, quan es calculen al final en termes reals. I això se li ha d'afegir la sensació de que quan es parla de temes d'identitat, bàsicament de cultura i de llengua, aquí hi ha una falta

d'enteniment o sensibilitat o, fins i tot de menysteniment per part de distintes institucions bàsiques de l'estat realment preocupant, encara més en democràcia i per part de cultures tan consolidades com la catalana i tan actuals, perquè no estem parlant d'un invent, ni d'un constitucionals, estem parlant que està acumulat al llarg de la història 1.000 anys o que es manté en peu i perfectament bé. Quan veuen la primera llista i els grans temes de la 1a i la 2a llista, potser estem equivocats, però algú hauria d'analitzar-lo així per veure què està passant.

Parlem ara de la reacció a Catalunya: Demanaria a Madrid que no cometin el major error que es pot cometre que seria minimitzar el que està passant a Catalunya. No es pensin que és una febre de final d'estiu, que la temperatura baixarà ràpidament, que és un escalfament, que no té major importància. Això pot passar i, de fet, ja està passant, però seria novament un gravíssim error.

Els explicaré què va passar l'!! de setembre a Catalunya: les estadístiques de la GU i la Policia Autònoma parlen de 1,5 M persones, però el que era evident és que hi havia una multitud ingent, pacífica i que el que estava fent era subratllar un projecte propi. No anava contra ningú, no s'insultava, no era un bronca, era subratllar un projecte propi i això en democràcia és el que toca. Perquè ho entenguin, cal imaginar una manifestació a Espanya de 9 M persones. Algú diria que és una febre d'estiu? Aquesta és la proporció, sobre 7,5%, és una cinquena part. Vostès recorden alguna mani a Espanya de 9 M persones de cop? Doncs això és el que va passar. I si això es minimitza serà un altre gravíssim error, perquè la gent no va sortir al carrer per divertir-se, sinó que hi ha un perfil a la població catalana de que per aquest camí no podem continuar i aquest és el missatge que es va donar. Va ser una manifestació tremendament important també des del punt de vista qualitatiu, perquè es pot sortir al carrer per moltes raons, contra les retallades, però no es va sortir per això. Les pancartes no anaven per aquí. El sentiment era que per aquest camí Catalunya no pot continuar i ha de formular un projecte propi.

Jo tinc el mandat Parlament de plantejar pacte fiscal, en la línia de la sobirania fiscal, sense trencar ni tallar la solidaritat. Sempre ho hem plantejat en termes que els càlculs permetin que els corrents de solidaritat es mantinguin, revisant-les però mantenint-les. Revisant-les perquè 30 anys de polítiques de redistribució no han servit perquè el conjunt tingues capacitat homogènia de creació de riquesa. I si això ha estat així, no s'ha de revisar en algun moment? Si durant 30 anys s'han transferit quantitats ingents de recursos entre els que han vingut de dintre i de fora per a determinats territoris, si no han aconseguit estructures productives suficientment àgils i eficaces per assegurar menys dependència de fora segurament és que aquestes polítiques han fallat en algun sentit. Una altra cosa és que s'han homogeneïtzat determinades estructures d'estat de benestar. I aquí té sentit la solidaritat, però també en d'altres i ha de servir per a una altra cosa. A Europa ens diuen que els fons europeus no sempre seran per a nosaltres. I ens diuen que hem tingut temps d'espavilar-nos i fer els deures de manera que ara hauran de ser per a uns altres. I aquest mateix llenguatge que s'escolta a Europa potser ens l'hauríem d'aplicar dins estat.

Per tot plegat plantejarem el Pacte Fiscal. Nosaltres olem ser responsables dels ingressos i gestionar-los. La nostra pretensió es sortir del regim comú de finançament de la LOFCA i pot ser perfectament constitucional, perquè és un tema de voluntat política. Creiem que amb la singularitat de Catalunya no té sentit que estiguem al règim comú i ara és hora de plantejar-se que això pot ser d'una altra manera i, per suposat, volem reduir el nostre dèficit fiscal sense tallar la solidaritat però si amortint-la.

A part del manament del Parlament i ha també hi ha un manament de la població, que no es pot ignorar. A l'inrevés, cal entendre-ho, escoltar-ho i encaixar-lo en el sentit que el pitjor que

pot fer un governant és tallar les ales de la il·lusió d'un poble. Ho vaig dir allà i ho repeteixo aquí: Jo m'identifico amb el clamor popular perquè vista la història de la relació Catalunya-Espanya és lògic que s'estigui produint aquest clamor popular. Jo m'hi identifico amb això havent procurat fer les coses per part nostra que sempre ha intentat buscar l'aproximació, l'acord, la col·laboració, el pacte, el diàleg, el sumar, etc., etc. Sempre, en tot moment., però ara les coses es van decantant. I ara, a base de no mirar o no voler escoltar les coses s'han posat així.

Durant dècades, parlo de dècades, no d'anys sinó de dècades, el nostre objectiu va ser intentar transformar l'estat i ajudar-lo perquè fos també el nostre. Aquest ha estat el nostre objectiu, el de la majoria de la societat catalana, tinguin-ho també en compte. El nostre objectiu ha estat durant dècades transformar l'estat perquè aquest estat d'una manera o d'una altra poguéssim considerar-lo el nostre; que fos un estat amable en el qual Catalunya pogués encaixar bé i pogués anar avançant en les seves aspiracions nacional, en el seu reconeixement i respecte lingüístic i cultural, en el seu progrés econòmic, en la seva modernització, etc., etc. Aquesta ha estat la nostra política.

Ara els demano que els diré no es vegi simplement com uns que pugem al monte, uns que improvisen per improvisar, etc., etc. Fixin-se, si el nostre projecte durant; si el nostre projecte ha estat durant dècades intentar transformar l'estat espanyol perquè fos el nostre i això no és possible, perquè potser Catalunya no té força suficient per aconseguir això, si això és així el que s'ha d'entendre és que Catalunya necessita un estat, Catalunya necessita l'instrument d'un estat, perquè qualsevol nació ho pot arribar a tenir. I Catalunya l'instrument que significa un estat el necessita i crec que aquest és el clamor de la gent al carrer i a més de forma pacífica, democràtica i il·lusionant; necessitem un estat. Havíem pensat durant molt temps que aquest estat podia ser l'espanyol i hem treballat molt perquè això fos així, però potser nosaltres mateixos no hem treballat suficientment bé, o no hem tingut força per aconseguir que això fos d'aquesta manera, però en qualsevol cas Catalunya necessita un instrument d'Estat i crec que aquest és el llenguatge que se'ns està transmetent des del carrer.

Durao Barroso ho deia amb altres paraules fa poques hores, crec que va ser ahir: el futur d'Europa és el dels estats que representen nacions. La última pregunta que ens hem de fer és si al conjunt d'Espanya es pot arribar a acceptar –com és l'estricta realitat– que Catalunya és una nació. Si partim d'aquí hi ha moltes coses que es poden resoldre, però si neguem això, si neguem la pura l'evidència, aleshores hi ha moltes coses que no es poden resoldre. I si no es poden resoldre, entenguin que aleshores un poble que porta molta història al darrere i que té molt xx de present i molt projecte i voluntat de futur i vol resoldre pacíficament i democràticament i de forma estrictament europea aquest futur. I dic de forma estrictament europea, perquè com vostès poden comprendre no ens hem tornat bojós, no hem pujat a la colina i quan els catalans reclamen instruments d'estat ho fan, òbviament, dintre del marc europeu, de la Unió Europea i fins i tot de l'euro, que estem intentant defensar malgrat que les polítiques fer defensar això són polítiques dures i no precisament agraiïdes des del punt de vista de la opinió pública en aquests moments.

COL·LOQUI

I ara què? Calendari. Termini per la independència. Data a la independència.

Hi ha preguntes que avui no tindran resposta. En un sol dia no es resoldran totes les incògnites. Quan parlem de terminis, és impossible perquè és un moviment, la transició nacional catalana, que té els seus ritmes. Tota transició té els seus ritmes, els seus moments,

els seus terminis, les seves cadències i els seus punts alts i baixos. Espanya va fer la seva transició cap a la democràcia a finals 70 i hi haver alt i baixos i sotsobres i no es van poder establir uns terminis fixos i concrets, fins i tot en aquell procés de la transició va passar el que va passar l'any 1981, perquè una mica més i tot se'n va en orris. Espanya estava en una transició en la qual gairebé tots vam ajudar. Ara han d'entendre que Catalunya està en una transició interna, que pot evolucionar, però ja es veurà. Les coses han anat d'una manera durant 30 anys i ara hi ha un canvi de rumb. Aquesta és la realitat i s'ha d'entendre.

Es parla de frustració i jo ho entenc, perquè qualsevol operació política de gran nivell pot portar a l'èxit o no. Pensen si no estem ja en aquest estat de frustració. Vostès creuen que se surt al carrer de la forma massiva en que ho van fer els catalans si no hi ha un procés de frustració instal·lat? Està clar que hi és i existeix aquesta frustració. I aquesta frustració et pot portar a no fer res i a acotar el cap o et pot dur en un poble viu amb una realitat viva com el poble català a formular projectes de futur. I estem en aquesta segona part, afortunadament pels catalans, perquè d'altra forma seriem un poble mort frustrat definitivament. Però no som un poble frustrat, sinó a l'inrevés. Per tan, crec que és millor analitzar-ho així.

Pel que fa als terminis, jo tinc el manament de negociar la proposta que va sortir del Parlament català fa dos mesos enrere per amplíssima majoria, és a dir, el pacte fiscal. El pacte fiscal en la línia del concert econòmic no l'hem amagat mai. No ha de ser un sistema de finançament estrictament equivalent a altres i pot tenir la seva singularitat pròpia, però en qualsevol cas el termini més concret és aquest, cosa que no treu que el procés de transició estigui en marxa i s'anirà veient on ens portarà. Aquest procés té unes etapes molt a curt termini: pacte fiscal, concert econòmic, sobirania fiscal i veurem quina resposta i aprofitarem aquesta oportunitat i veurem a partir del 20 de setembre com es van decantant els calendaris d'aquest possible acord en matèria de pacte fiscal. I a partir d'aquí, segons com vagin les coses, la transició agafarà una mica més de ritme o una mica menys, però ja es veurà.

En aquest mateix fòrum el ministra de Finlàndia va deixar clar que la segregació de regions europees no té cabuda en les normes actuals i també sembla poc probable que Durao Barroso inclogués tàcitament a Catalunya com a nació a Catalunya quan ahir va parlar d'aquest tema. Està segur que una Catalunya independent sigui un estat de la UE? El dia després no creu que Catalunya hauria d'emetre la seva pròpia moneda, pagar aranzels i sortir de les institucions europees?

Discutir si Catalunya és una nació o no es pot fer i no hi ha límit. A Espanya s'ha fet algunes vegades aquesta discussió i sempre hem perdut, perquè mai s'ha aconseguit que es reconegués que Catalunya és una nació. Vam estar a punt d'aconseguir alguna cosa en aquesta línia quan es va formular el pacte constitucional quan es va diferenciar entre nacionalitats i regions. Això semblava que era una porta oberta cap el tracte diferenciat, però després la dinàmica espanyola ens va portar pràcticament a la homogeneïtzació, al cafè per tothom. Això ara es diu en privat que va ser un error, però aquesta és la realitat. Al final, com es discuteix si un territori és nació o no? Jo proposaria consultar-ho. Veritat que en democràcia és la forma més directa i clara per saber-ho? Consultem-ho als que pretenen ser nació, i si ho fem potser llavors ens trobaríem amb algunes sorpreses, perquè una part importantíssima de la societat catalana que considera nació a ella mateixa. I si això fos així en democràcia com s'hauria de tractar, donant-li l'espalla, combatent-ho o donant vies d'entesa i de reconeixement? En democràcia s'ha d'escoltar, s'ha d'entendre la realitat, s'ha d'acceptar i de forma comú perquè els interessos són comuns i s'han de trobar vies de solució i entesa.

Quan es facin preguntes filosòfiques sobre si Catalunya és nació o no o altres coses, provem que hi hagi consultes autoritzades per part de les institucions de l'estat sobre aquesta o altres matèries, llavors es veurà la posició majoritària. Igual m'equivoco, però i si fos al revés i els catalans es consideren una nació?

Seria possible que la consulta fos a nivell de l'estat?

Si la volen fer, el més probable és que sigui que no. Potser si ara féssim a Europa sobre si Espanya ha de seguir a l'euro o no, també ens farien fora. És a dir, això de fer consultes segons i com és molt perillós. Les consultes s'han de fer allà on s'entén que hi ha una certa sobirania. Si s'ha de fer una constitució europea s'ha de fer una consulta europea, però si s'ha de saber si Catalunya se sent nació, o si vol una determinada fórmula d'estat, el més normal és consultar-ho als catalans, sempre que es consideri que Catalunya té una singularitat. Però si es considera que si Catalunya es considera una província perifèrica, que no té personalitat pròpia, que no té singularitat, que no té identitat, o té una identitat purament folklòrica i, per tant, no és subjecte de res, aleshores no ens entendrem mai. Aquí està la base de tot i aquí està el clamor del carrer, després de 30 anys de col·laboració màxima i intentar que l'estat fossi el nostre estat, que és el que volíem. Ho hem demostrat durant molt de temps. No som sospitosos del contrari, en absolut, fins i tot fins fa poc temps. Hi havia algun partit espanyol que al 2010, quan Espanya estava al peu dels cavalls va mirar cap una altra banda. I els cavalls haguessin trepitjat a Espanya, i al galop, i en aquell moment hi va haver uns, els catalans, els de CIU, que van intentar treure Espanya de sota els cavalls i estàvem a l'oposició. Són proves molt evidents, molt contundents que no deixen cap sospita. Això es pot valorar o no, però si no es té en compte aleshores la cosa va derivant, perquè la naturalitat així ho fa. El que passa a Catalunya és com un riu que en el fons intenta recuperar el seu curs natural. I quan el curs artificial és molt estret i és molt dur passar pe allí, se sent que en aquest context no podràs progressar ni ser tu, i aleshores intentes recuperar el curs natural. Es pot veure amb animadversió, amb enuig, amb fatiga, però intentin analitzar-ho així. Ho explico de forma que no hi hagi un dramatisme innecessari. Les coses en democràcia es poden analitzar amb tranquil·litat i amb millor estat d'ànim dintre d'una casa comú que és Europa i ens engloba a tots.

Té molta raó, la mateixa que tindrien països com Alemanya, França i, fins i tot Itàlia, que fins ara han estat contribuents nets a Europa des del començament. Què passaria amb tots nosaltres si es trenca la UE?

Ni es planteja, ni se'ns passa pel cap. No tindria sentit establir-ho en aquests termes. Jo els admeto que dintre de la UE no hi ha precedents de països membres a UE amb processos culminats en aquest sentit. Hi ha un que no ha culminat i que està en procés i veurem com acaba que és el tema d'Escòcia. Aquest sí que és un país membre i hi ha un camí obert cap a una major singularitat, però veurem com acaba. Els altres processos a Europa de formulació d'estats han estat a països fora UE. És així, però no dic que això hagi de ser immediat, tot i que Europa en algun moment haurà de fer una reflexió sobre algunes realitat que li poden sobrevenir. El que no tindria sentit és que per unes normes rígides no es pogués adaptar la realitat a la realitat canviant, perquè no tindria cap sentit. Es pot negar tot, el que diré ara també, però Catalunya és un país amb una vocació europea mil·lenària. Al segle IX Catalunya era l'únic territori de la península ibèrica que formava part de l'imperi europeu, de l'imperi carolingi, era la Marca Hispànica. No era la Catalunya actual, era pràcticament la meitat, el que s'anomena la Catalunya Vella, la que està més a prop de França. Això era l'imperi carolingi, la única part de la península que formava part de l'imperi europeu. Per tan, la nostra vocació europea està al nostre ADN mil·lenari. Com podem plantejar alguna cosa que posi en risc un projecte europeu que és el nostre i el d'Espanya en el seu conjunt, al qual sempre hem

intentat donar suport i consolidar? Crec que plantejar les coses en aquest sentit no ens porta enlloc. En el seu moment, si les coses es produeixen, i veient com evolucionin veurem a veure com Europa contempla aquestes realitats.

L'absència de Duran a l'acte podria plantejar-se com a indicador que existeixen dissensions en el sí de la federació? Creu que hauria d'haver vingut i que la seva absència dona a entendre que no està d'acord amb la deriva dels darrers dies i que el va molestar l'incident de les monedes a la manifestació i que vol desmarcar-se i, fins i tot, reservar-se com a poli bo o interlocutor amb el Govern de l'Estat?

Em sembla un tema absolutament irrellevant, perquè si estigués en una posició tan distinta, em pregunto perquè hi va anar a la mani? És de calaix. Duran hi va ser, podent no estar-hi. Hi va anar en cadira de rodes, a més. S'ho hagués pogut estalviar però hi va anar. Jo no hi vaig anar perquè entenc que el meu càrrec de president i, per tant de tots els catalans, m'obligava a preservar una posició estrictament institucional i més en la Diada nacional. No li negaré que ara sí, que una formulació diferent de la que hem fet fins ara... Ens vam presentar a les eleccions amb un concepte que era la transició nacional catalana en forma de transició i objectiu a curt termini que era pacte econòmic en la línia del concert econòmic. Vam guanyar les eleccions catalanes i les eleccions espanyoles a Catalunya per primera vegada. I amb aquest esquema i hi estem 100% d'acord. Si aquest esquema en un futur l'hem de fer evolucionar o variar-lo el més lògic és que entre els dos partits de la federació ho parlem i, a partir d'allí es determinarà els nostres passos i el nostre projecte de futur. Que Duran no sigui aquí és tan prosaic com que està en repòs estricte perquè té un problema important de menisc, per prescripció mèdica. Aquesta és la realitat.

Convocarà eleccions?, perquè probablement serien en benefici d'ERC. Té previst que el Govern d'Espanya pot suspendre l'autonomia que promou el separatisme, dintre del compliment de l'article 155 de la constitució.

Si la reunió amb Rajoy no va bé convocarà immediatament eleccions? Primavera 2013? Si tingués suport suficient al Parlament s'atreviria a fer una declaració independència? Si fos així, confia que la UE donés suport a aquesta declaració?

Les eleccions, no tinc previstes convocar-les a curt termini si no és estrictament necessari, cosa que no puc negar. Espero que no sigui necessari i si no és així el nostre mandat finalitzar tardor 2014, per tan, queden més de 2 anys. També sempre he dit que estem en un moment tan diferent dels altres, tan excepcional, que crec que els governants han d'actuar de forma que no es pugui interpretar que guanyen temps, per quedar-se en una posició estrictament institucional, còmoda. Són moments en que han de jugar-se la, no des d'un punt de vista suïcida, ni provocar problemes per provocar-los, però unes eleccions no s'avancen perquè sí. Repeteixo, no tinc previst fer-ho, però no nego que en algun moment, si la situació es fa difícilment governable, si el tema del pacte fiscal no avança o no té possibilitats, és a dir, qualsevol cosa que pugui passar que tingui força suficient pot provocar un avançament electoral i no passa res. A països molt madurs de la UE, com la mateixa Holanda, han tingut molt governs en pocs anys i gairebé mai han acabat els mandats electorals. Per tan, no s'ha de sacralitzar el fet d'acabar la legislatura a qualsevol preu, perquè no estem en una situació de normalitat. Abans hi érem però ara no i hem d'actuar en funció de les conseqüències.

Sobre la supressió autonomia, jo no puc arribar a jutjar una mesura d'aquesta magnitud. Però, això la supressió de l'autonomia catalana per la via constitucional arreglarà el problema? A un poble que se sent nació i que està disposat a actuar com a tal se li aniquilarà aquest sentiment aplicant un article de la constitució fred i administratiu i suprimint l'autonomia que té i que el mateix poble considera escassa? Això seria una desraó absoluta. Amb tot, si vostès em diuen

que des d'un punt de vista estrictament constitucional es pot arribar a plantejar, potser sí, però seria una desraó que no portaria enlloc. És millor intentar abordar la realitat, intentar entendre-la, escoltar per ambdues parts, reconèixer que hi ha un problema important i, a partir d'aquí, trobar solucions. Però si les solucions són el "orden y mando" en contra de la realitat que, es vulgui o no, és la que és durant segles, i que avui en dia té un sentiment molt viu, com s'està veient, no resoldrà res, a l'inrevés.

Té por que Catalunya acabi intervinguda per l'estat? L'èxit de la manifestació pot esdevenir un argument per evitar condicions polítiques a un rescat?

Considera que els cents de milers de catalans que van sortir a manifestar-se podrien sentir-se més còmodes dintre d'una Espanya federal?

La situació en què ens trobem és gairebé diabòlica, perquè l'esforç que es demana al sistema autonòmic per reduir la despesa no se l'està aplicant l'Estat. No és un problema de condicions o no, necessita una reflexió en el conjunt de l'Estat. A la conferència de presidents del 2 d'octubre diré el mateix. Davant dels altres presidents i aquest no és un tema de condicions sinó d'equilibris i esforç comú. Perquè sinó la pregunta és si tota la reducció de la despesa principal s'ha de fer en sanitat i educació? I amb unes autonomies que no tenen instruments per fer-ho. Que se'ls queda l'Estat. Que hem de fer? Tancar la meitat dels hospitals i de les escoles? És aquest un esforç equivalent? No té cap sentit. Si Europa ajuda Espanya a uns terminis una mica més suaus per anar complint els objectius de dèficit, aquest temps cal compartir-ho entre les estructures de l'estat, que són tres: Estat, CCAA i món local. Les CCAA tenen sobre les seves espatlles les prestacions dels serveis bàsics, dels que asseguren la cohesió social, i no es pot jugar alegrement i acusar les autonomies de malbaratar (despilfarrar), de malbaratar ho ha fet tothom, tothom ha gastat malament i ningú està protegit i segurament els catalans tampoc. Tothom ha malbaratat en més o menys durant uns quants anys. Es gastava sense fixar bé les prioritats, però una cosa és això i una altra diferent és que tot l'ajustament bàsicament s'hagi de fer i molt ràpidament sobre el sistema autonòmic.

Sistema federal: a Espanya ningú hi creu. Si fos així no hauria tingut 35 anys un Senat sense convertir-lo en càmera territorial. És de calaix. Als EUA hi ha un aspecte territorial molt important al seu parlament, a Alemanya també fins al punt que condicionen la majoria de les lleis estatals. A Espanya el Senat és una càmera de segona lectura i portem 35 anys així. Si et consideres federal, actua en conseqüència. Ningú hi creu a Espanya fora d'algun territori concret, que som la minoria, per cert.

Què opina de les sentències del TS i TSJC sobre model lingüístic a Catalunya? Creu que els drets de pares i alumnes estan limitats o que hi ha o una estratègia d'assetjament a la llengua?

Crec el segon (que hi ha un assetjament a la llengua). No li puc posar molts matisos. És molt evident que és el segon.

Boicot productes catalans si es declara independència?

Potser és utòpic o ingenu, però crec que precisament quan els països i les societats són plenament democràtics sempre tenen com a premissa parlar les coses civilitzadament. Sinó per a què serveix la democràcia? Per parlar incivilitzadament hi ha altres sistemes. Guerres, boicots, insults, degradacions forma part d'un llenguatge d'una Espanya que ja no hauria d'existir. Estem al segle XXI. Formem part de la UE. Estem entre les democràcies madures del món i s'ha de poder parlar les coses civilitzadament. Passi el que passi, el nivell de rel

Catalunya-Espanya ha de ser molt intens perquè són dues realitats no només relacionades sinó imbricades. A Catalunya tenim més de 3 milions de persones amb arrels no catalanes, compto les persones d'altres territoris espanyols i molts estaven a la manifestació. Els seus fills i néts han nascut a Catalunya. Són catalans. Es presentin com es presentin les coses, quedem-nos amb el millor que té una democràcia i l'útil que té una relació amigable. Per tenir una relació amigable de veritat ha de ser més de tu a tu. Potser Catalunya i Espanya necessiten que aquesta relació sigui més de tu a tu i llavors potser ens portem sorpreses positives. Però, passi el que passi, la relació entre Catalunya i Espanya serà molt intensa, des del punt de vista econòmic, d'interessos comuns a Europa, d'estructures comunes de tot tipus... No pot ser un tall total i absolut, no tindria sentit, però cal atendre el pols de la societat catalana, que existeix a va a un ritme alt.

Li agradaria passar a la història com Cambó, Companys...?

Home, com Companys no. No em vulgui tant mal. Ja li poso coratge, però vocació de màrtir final no en tinc. Parcial sí, però no final. Com a què més?

Tarradellas, Cambó... no em digui que com Artur Mas?

Això seria l'últim que hauria dit...

Cal tenir una mica de coneixement de la història de Catalunya del segle XX, però m'agradaria ser una combinació d'Enric Prat de la Riba - que no va ser president - i de Francesc Macià. Prat de la Riba va ser un constructor de Catalunya amb pocs instruments, però amb molta qualitat, que va fer una obra ingent que encara perdura 100 anys després. Francesc Macià, l'home de les idees però sobretot dels ideals. Una combinació d'obra de qualitat i ideal, i per tant projecte, si ho pogués assimilar d'aquesta forma aquest híbrid m'agradaria poder assumir-lo. Tampoc és la meua principal preocupació. Seria una bona combinació. També pretenc ser una digna baula d'una cadena de presidents que ha deixat empremta. Sóc el 129 president de Catalunya i, com a tal, aspiro a què la dignitat i la continuïtat d'aquesta cadena no baixi de cop sinó que es mantingui a un nivell prou digne. La figura del president de la Generalitat és tan institucionalment tan significativa que abans de l'aprovació de la Constitució Espanyola es va restituir la Generalitat amb el president Tarradellas. Aquest hauria de ser fet suficient per haver pogut fer un plantejament durant els darrers 30 anys del tracte de Catalunya diferents de com s'ha fet i fins i tot amb una adequació específica dins de la mateixa Constitució, perquè ja quan es va aprovar la Generalitat estava restaurada a través de la figura del seu president a l'exili, que va passar a ser president de la Generalitat. Per què no s'ha fet? Per què hi ha hagut tanta miopia al conjunt Espanya per no entendre que no es pot anar contra les realitats que volen ser? Potser si s'hagués actuat així fa molts anys potser avui estaríem en una situació diferent. Dit això procurarem que l'actual es resolgui de la manera més civilitzada possible i estic segur que ho serà amb la col·laboració de tothom.